

H do

za - bil nas ni - kdar ne bi.
vo - di nas skrep - ko ro - ko.
pri - de - mo kte - bi v ne - bo.

(Med petjem se prikažujejo v bengalični luči krilatci v ozadju. Po končani pesmi jih otroci zagledajo. Osupnjeni padejo na kolena in sklepajo roke. Upirajo oči v čarobno prikazen. — Po nekaterih trenutkih pade zastor.)

Zdaj gremo iz Milana . . .

Radecki ima sivó glavó,
pa vendar gre na vojsko ž njó . . .

Ko sem bil še prav majhen, sem se igral sam v zimskih dneh v hiši, mati pa so predli, da je prijetno brnel kolovrat v topli izbi. Kadar sem bil najbolj zamišljen v svoje igranje in so to opazili mati, so zapeli tako mило, da sem popustil vse, hitel k njim in se jim naslonil v naročje. Hudobnega namena gotovo niso imeli, ko so prekinili moje igranje. Vselej so me pogladili po glavi, mило me pogledali in se potem za kratek hip zamislili kdovekam. Kaj se ve, morda so videli svojo in mojo nesrečo; morda so zasanjali o moji in svoji veseli bodočnosti?

Včasih pa so mi zapeli ob podobnih prilikah o sivolasem Radeckem: »Radecki ima sivó glavo . . .«, oj ta glas, tako preprost, pa tako mil, tako lep, da, tako bajen! Pa sem mislil, kaj je vojska, in Radecki tam in tisti fantje, ki — kakor pravijo — imajo ko - rajžo. In mislil sem, da so samo zato doli na Laškem, da moja mati o njih pojó, in da moram biti jaz zato nekako žalosten in otožen, ker se bojim vojske, ki je bila pred petdesetimi leti.

Ko sem pa nekoliko dorastel, so mi pa pravili mati o teh vojskah druge zgodbe. Glej, so dejali, za vasjo v leoni bajti je živela mati. Tri sinove je imela. Vsi so morali k vojakom. Na Laško so šli. O najmlajšem se je kmalu čulo, da je padel ubit. O drugih dveh pa dolgo ni bilo nič slišati. Sedmo leto je že minevalo. Kar čuje mati neki večer, ko je že legla, besede svojega sina: »Mati, zdaj gremo iz Milana!« Mati je trdila zagotovo, da je glas čula prav natančno. In sin je res odhajal prav tisti uro iz Milana, ker bil je res tisti dan ubit; njegov duh pa se je oglasil pri materi.

Čez par let se je vrnil tretji sin. Žalostno je tožil materi: »Bogat bi bil lahko. Brat je imel skritih čelado cekinov. Za drugi dan sva bila namenjena, da jih greva poiskat; a brat je padel zvečer, in cekini so ostali skriti kdovekje.«

Mokriški.

Izgubili?

Mala deklica vidi, kako se sosedova mati in oče jokata, pa vpraša svojo pestunjo, zakaj sta tako žalostna. Ta ji pove, da sosedova ata in mama zato tako žalujeta, ker sta izgubila svojega otroka.

»Izgubila?« odvrne otrok, »pojdimo ga brž iskat!«

»Iskati bi nič ne pomagalo; ga ni več na tem svetu; je umrl.«

»Kje pa je zdaj?«

»V nebesih je!«

»V nebesih, kjer, si mi pravila, da je tako prečudno lepo, kjer je ljubi Zveličar in kjer se otroci igrajo z angeli?«

»Da, v nebesih, tam je zdaj.«

Deklica se zdaj zamisli in molči več časa ter slednjič začudena vzklikne: »In to imenujejo veliki ljudje — izgubiti?«

